

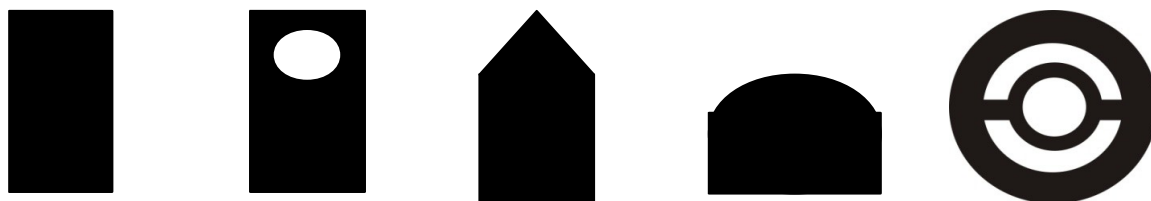
Podstawy celnego strzelania

I. Celowanie

1. Celowanie

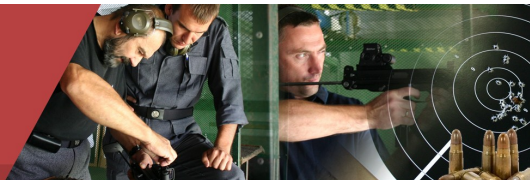
Celowanie polega na nadaniu lufie odpowiedniego położenia w płaszczyźnie pionowej i poziomej, które zapewnia przejście pocisku przez cel. Efekt ten osiągamy za pomocą przyrządów celowniczych (tj. muszki i celownika), poprzez właściwe ich **ustawienie względem siebie i względem celu**.

Muszka – która z reguły umiejscowiona jest przy wylocie lufy, mocowana bezpośrednio na lufie, na podstawie lub np. zamku, przybiera różne kształty. Najczęściej spotykane typy muszek:

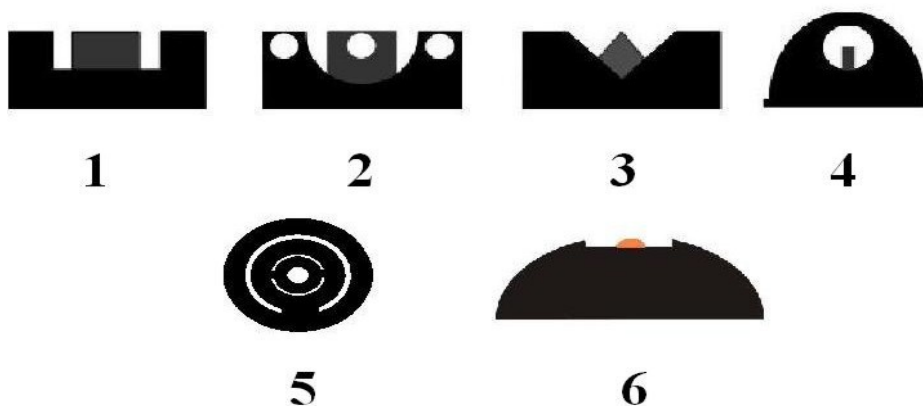

Celownik – który umieszczany jest z tyłu broni na zamku lub komorze zamkowej, także może mieć różne kształty. Najczęściej spotykane rodzaje celowników:

Poprawne ustawienie (zgranie) przyrządów celowniczych względem siebie nazywane jest „**muszką równą**”. Polega na takim ich ustawieniu, że muszka znajduje się dokładnie po środku szczyrówki celownika, a jej górna krawędź i górna krawędź celownika ustawione są w jednej linii.

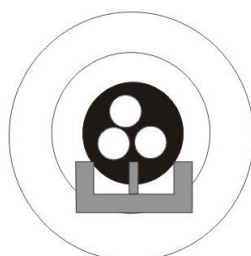

Przykłady ustawienia muszki równej – 1, 2, 3. celowniki szczyrówkowe, 4, 5. celowniki przeziernikowe, 6. szyna celownicza.

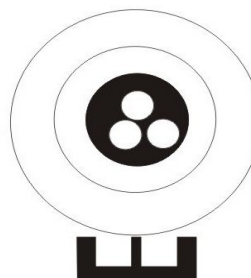
Sposoby celowania

Ustawienie zgranych przyrządów celowniczych względem celu wiąże się ze sposobami celowania. Wyróżnia się dwa sposoby celowania do celu statycznego:

- **w punkt**, gdy zgrane przyrządy celownicze ustawiamy w miejsce, w które chcemy trafić,
- **pod punkt**, gdy zgrane przyrządy celownicze ustawiamy poniżej miejsca, w które chcemy trafić.

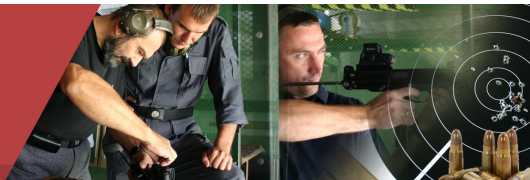

strzelanie w punkt (w cel)

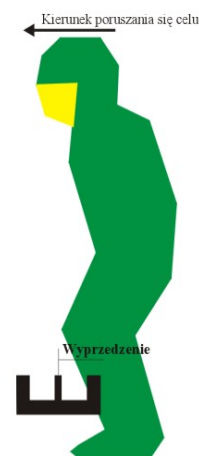
strzelanie pod punkt (pod cel)

Szkolenie strzeleckie

Przyjęcie odpowiedniego sposobu celowania zależy od odległości do celu oraz od ustawienia przyrządów celowniczych (nastawy celownika).

- W sytuacji, gdy strzelamy do celu poruszającego się, należy uwzględnić w sposobie celowania poprawkę (wyprzedzenie) na ruch celu. Wielkość wyprzedzenia zależy od prędkości poruszania się celu oraz od odległości do niego. Im szybciej porusza się cel oraz im większa jest odległość do niego, tym wyprzedzenie jest większe.

2. Skuteczność strzelania

Trafienie (zniszczenie) celu zależy od:

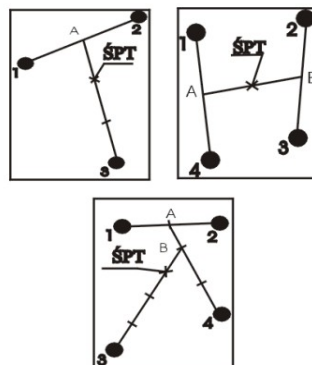
- wielkości rozrzutu (skupienia) strzelania,
- odchylenia średniego punktu trafienia (ŚPT) od środka celu albo oznaczonego na nim punktu kontrolnego (PK).

Rozrzut to zjawisko występujące podczas strzelania, charakteryzujące się ułożeniem trafień pocisków wystrzelianych w teoretycznie jednakowych warunkach i w jednakowy sposób, na pewnej powierzchni zwanej polem rozrzutu.

Skupienie strzelania określa się wielkością faktycznego rozrzutu trafień w stosunku do statystycznych norm. Skupienie (wielkość rozrzutu) uznaje się za dobre, gdy nie przewyższa ono ustalonego rozrzutu tabelarycznego dla danego rodzaju broni i na danej odległości.

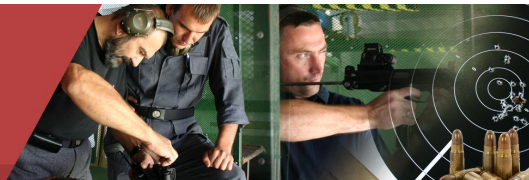
Średni punkt trafienia (ŚPT) to geometrycznie wyznaczany środek pola rozrzutu na podstawie położenia przestrzelin na tarczy.

Przykłady wyznaczania średniego punktu trafienia z trzech i czterech przestrzelin.

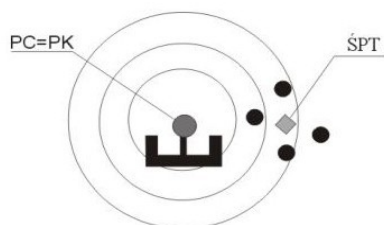
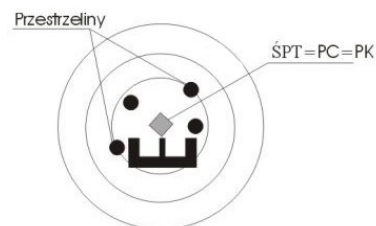
Punkt kontrolny (PK) to wyznaczany na tarczy punkt w stosunku do którego, sprawdzane jest położenie średniego punktu trafienia.

Szkolenie strzeleckie

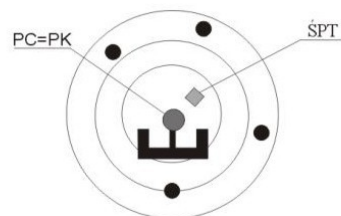
W celu zobrazowania powyższych definicji i łatwiejszego zrozumienia zagadnienia przedstawiono kilka schematów. Dla ułatwienia przyjęto, że środek celu jest jednocześnie punktem celowania, czyli ustawiania przyrządów celowniczych (PC) i punktem kontrolnym (PK).

2.1. **Strzelanie celne** – przestrzeliny są skupione (mieszczą się w dopuszczalnym rozrzucie) a ŚPT usytuował się w środku celu, czyli w punkcie celowania (PC) stanowiącym zarazem punkt kontrolny (PK), lub też może być odchyłony od niego w dopuszczalnych granicach.

2.2 **Strzelanie niecelne** – przestrzeliny są skupione lecz ŚPT ułożył się w odległości większej niż dopuszczalne odchylenie ŚPT od PK (PC).

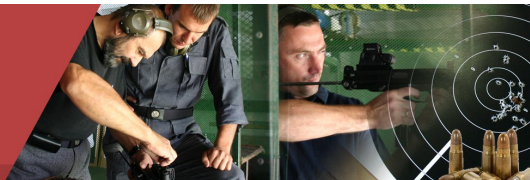
2.3. **Strzelanie niecelne** – ŚPT pokrywa się lub jest odchyłony od PK (PC) w granicach dopuszczalnych lecz skupienie przestrzelin jest zbyt małe, to znaczy przekracza dopuszczalny rozrzut.

Dla każdego rodzaju broni instrukcje dokładnie określają, jaki jest dopuszczalny rozrzut na danej odległości i jakie jest dopuszczalne odchylenie ŚPT od PK. Celność broni sprawdza się i poprawia podczas przystrzeliwania broni.

Przykładowe dane dla 7,62 mm kbk AKMS i 9 mm P99 uwzględniane podczas przystrzeliwania pozwalające uznać broń za celną:

- skupienie uważa się za normalne jeżeli przestrzeliny mieszczą się w okręgu o średnicy 15 cm (inaczej dopuszczalny rozrzut przestrzelin to koło o śr. 15 cm),
- przy normalnym skupieniu odchylenie (przesunięcie) ŚPT od PK nie może być większe niż 5 cm w dowolnym kierunku.

3. Czynniki wpływające na celność strzału

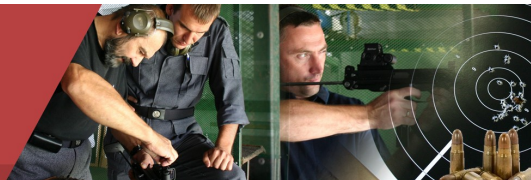
3.1. Usterki broni pogarszające celność strzelania (zwiększające rozrzut)

- Zużycie gwintów w przewodzie lufy, po wystrzeleniu większej ilości naboju (w skutek wysokiego ciśnienia i wysokich temperatur, występuje zwiększenie ścierającego działania wrzynającego się w gwint lufy pocisku).
- Rozbicie wylotu lufy (np. przez nieprawidłowe czyszczenie).
- Rdza, wżery w lufie w skutek braku lub przy nieprawidłowym obsłudze technicznym broni.
- Zanieczyszczenie lufy osadem prochowym przy większej liczbie strzałów.
- Skrzywienie lufy, muszki, celownika.
- Skrzywienie lub nadmierne luzy kolby.
- Rozszerzenie się lufy wskutek rozgrzania przy dłuższych seriach.

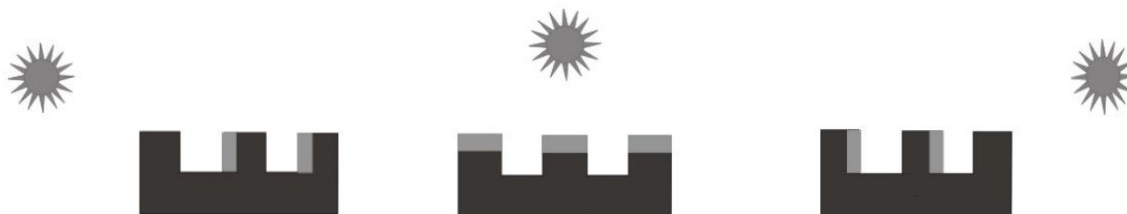
3.2. Warunki atmosferyczne wpływające na celność strzelania.

1) Oświetlenie – dobre oświetlenie poprawia widoczność celu i przyrządów celowniczych, poprawiając warunki celowania i tym samym wyniki strzelania. Jednakże jaskrawe promienie słońca padające w oczy strzelającego męczą wzrok („oślepiają”) ujemnie wpływając na wyrazistość widzenia celu i przyrządów celowniczych. Powodują także powstanie poświaty na przyrządach celowniczych, szczególnie przy startej powłoce ochronnej utrudniając ich prawidłowe zgranie. Zbyt jasne oświetlenie przyrządów celowniczych powoduje również pozorne zniekształcenie muszki i szczyrbinki celownika a tym samym błąd w celowaniu:

- a) promienie słońca padające z prawej strony powodują, że dla strzelającego prawa strona muszki będzie jaskrawsza i pozornie „szersza”, będzie więc on celował tzw. „lewą” muszką, po lewej też stronie celu ułożą się przestrzeleny, odwrotne zjawisko do ww. sytuacji wystąpi, gdy słońce świeci z lewej strony,
- b) gdy słońce oświetla muszkę z góry, muszka wydaje się dłuższa i strzelec mimo woli strzela tzw. „niską muszką” i przestrzeleny układają się w dole celu,
- c) oświetlenie szczyrbinki z prawej strony daje złudzenie poszerzenia się jej w lewo (wskutek odbłasku na lewej krawędzi), strzelec przesunie więc lufę w lewo, w celu – jak mu się będzie wydawało – równego ustawienia muszki w szczyrbince, co spowoduje, że przestrzeleny ułożą się też w lewo, odwrotne zjawisko do ww. sytuacji wystąpi, gdy słońce świeci z lewej strony.

Należy zauważyć, że wpływ bocznego oświetlenia powodujący błędne celowanie sumuje się (błąd z powodu oświetlenia muszki + błąd z powodu oświetlenia szczerbinki = błąd celowania).

Z doświadczeń wynika, że przy jaskrawym oświetleniu z boku, już przy strzelaniu na odległości 100 m dla 7,62 mm kbk AKMS z powstałego błędu celowania pocisk odchyła się ok. 5–10 cm od punktu celowania.

Zapobieganie szkodliwym wpływom oświetlenia:

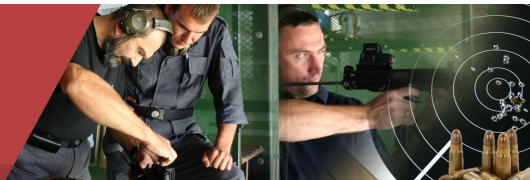
- 1) wybieranie stanowiska posiadającego naturalną osłonę przed promieniami słonecznymi,
- 2) okopanie muszki i szczerbinki (należy uważać aby warstwa kopca nie była zbyt gruba, gdyż mogłoby to wpłynąć na zniekształcenie przyrządów celowniczych).

2) Temperatura

- a) Wysoka temperatura będzie niekorzystnie wpływała na kondycję psychofizyczną strzelającego, a także utrudniała celowanie tj. widoczność celu poprzez „falowanie” gorącego powietrza.
- b) Wpływ niskiej temperatury na celność strzelania będzie ograniczał się do działania na strzelca (szczególnie gdy nie dostosuje ubioru do panujących warunków) poprzez:
 - drżenie ciała,
 - marznięcie i „sztywnienie” dłoni.

3) Zjawiska atmosferyczne

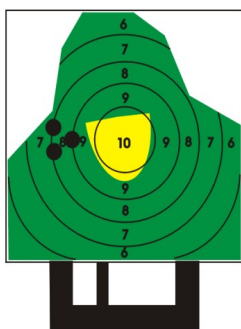
Opady deszczu, śniegu lub mgła zmniejszają przejrzystość powietrza i widoczność, co pogarsza celność strzelania. Ponadto deszcz czy śnieg dodatkowo utrudnia celowanie poprzez to, że osadza się na przyrządach celowniczych i zniekształca ich obraz.

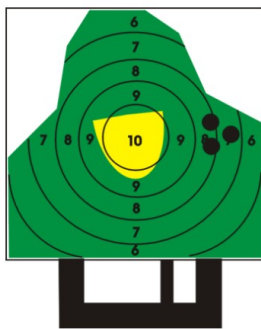
3.3. Błędy popełniane przez strzelającego wpływające na celność strzelania

1) Nieprawidłowe ustawienie (zgranie) przyrządów celowniczych:

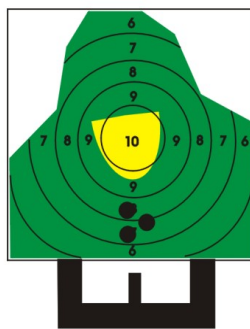
a) nieprawidłowe ustawienie przyrządów celowniczych względem siebie:

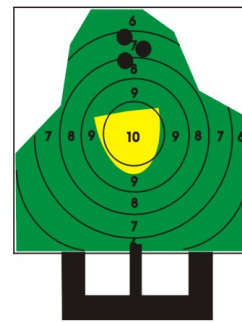
„muszka lewa”

„muszka prawa”

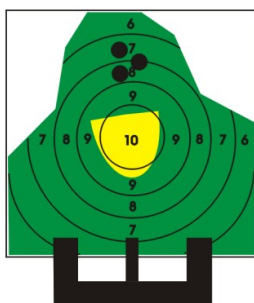

„muszka niska”

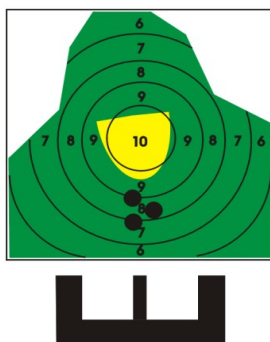

„muszka wysoka”

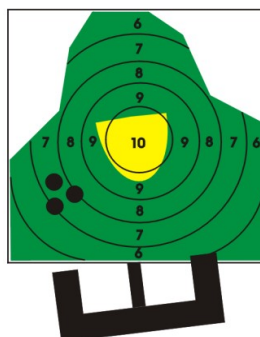
b) nieprawidłowe ustawienie przyrządów celowniczych względem celu:

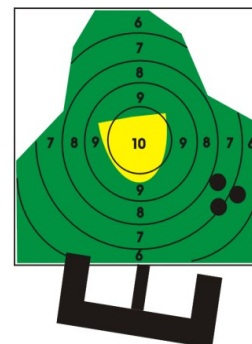
uchwycenie celu

celowanie z prześwitem

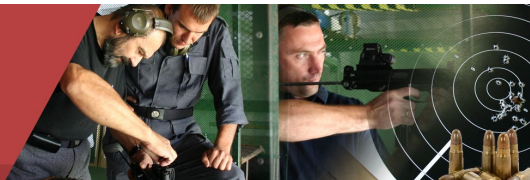

skręcenie broni w lewo

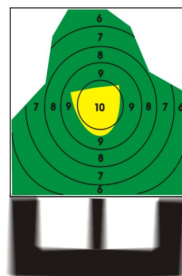

skręcenie broni w prawo

2) **Koncentracja wzroku na wyraźnym widzeniu celu.** Szczębinka, muszka i cel znajdują się w różnej odległości od oka, więc nie można ich widzieć naraz jednakowo wyraźnie. Jeżeli strzelający skupi się na wyraźnym widzeniu celu to nie będzie widział przyrządów celowniczych, ich ustawienia względem siebie co powoduje niecelne strzały. Dlatego **przy celowaniu należy ostrość wzroku skupiać na przyrządach celowniczych**, powstały ewentualnie błąd nieprecyzyjnego ustawienia zgranych przyrządów celowniczych względem celu może spowodować, że nie trafimy w 10-tkę, ale na pewno w tarczę.

Prawidłowo

Nieprawidłowo

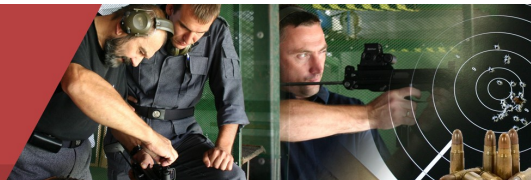
3) **Nieprawidłowe ściąganie języka spustowego.** Język spustowy należy ściągać pierwszym stawem palca wskazującego, prostoliniowo do tyłu. **Zasada ściągania języka spustowego** polega na tym aby w czasie ściągania języka spustowego broń nie zmieniała swego położenia. Proces oddania strzału powinien przebiegać następująco:

- wybrać luz języka spustowego do pierwszego oporu (jałowy ruch nie powodujący zwolnienia kurka),
- ustawić „równą muszkę”,
- podprowadzić zgrane przyrządy celownicze na punkt celowania,
- wstrzymać oddech i przedłużając w dalszym ciągu celowanie jednocześnie płynnie i równomiernie (ze stałym delikatnym naciskiem) ściągać język spustowy do momentu oddania strzału,
- uwagę skupiać na celowaniu a nie na ściąganiu języka spustowego.

4) **Niewłaściwa postawa strzelecka.** Najczęściej strzelający przyjmuje postawę nienaturalną (przesadny rozkrok, zbytne usztywnienie ciała) lub nie stabilną np. przy postawie kłęcząc nie opiera kolana o podłoże, żeby się nie ubrudzić. Postawa przyjęta przez strzelającego powinna spełniać następujące warunki:

- wygodę,
- ogólną równowagę (statyczność),
- nie zakłócać funkcjonowania organizmu tj. oddychania, krwioobiegu, wzroku (nie naturalne ustawienie głowy)

5) **Brak koordynacji oddania strzału z naturalną przerwą w oddychaniu.** Wdech i wydech mogą w czasie strzelania z postawy leżącej powodować wahania lufy w granicach ok. 1–2 cm, a więc podczas strzelania może powstać większy rozrzut pocisków w górę i w dół od punktu

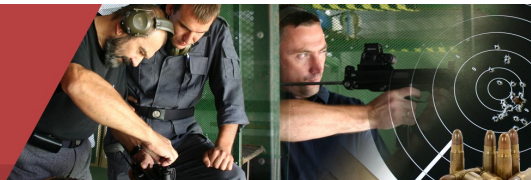
celowania. Wycelowanie i ściągnięci języka spustowego należy przeprowadzać po naturalnym wydechu, przerwa do kolejnego wdechu powinna wynosić ok. 6–10 s. jeżeli strzelec nie zmieści się w przerwie, to po chwili powinien powtórzyć celowanie.

- 6) **Naprowadzanie linii celowania siłą mięśni.** Stan naprężenia mięśni nie utrzymuje się długo, następuje rozluźnienie i zmiana położenia przyrządów celowniczych. Odchylenie broni od celu należy usunąć nie siłą poszczególnych mięśni lecz zmianą całej postawy strzeleckiej przy mięśniach rozluźnionych.
- 7) **Obawa przed wystrzałem.** Strzelec podświadomie boi się strzału i zamyka oko albo odchyła policzki od kolby – co nie pozwala na dokładne określenie położenia równej muszki w szczybinie podczas strzału.
- 8) **Wymuszenie oddania strzału.** Strzelający usilnie stara się oddać strzał w momencie gdy broń jest idealnie wycelowana, gdyż obawia się aby broń nie zeszła z linii celowania – mimo woli przyspiesza naciskanie języka spustowego i tym samym „zrywa” strzał, szybkie pociągnięcie języka spustowego powoduje poruszenie broni.
- 9) **Zbyt długie celowanie.** Strzelec pragnie dać bardzo celny strzał i zbyt długo celuje, przez co męczy wzrok, powoduje „łzawienie”, zmniejsza koncentrację.
- 10) **Zbyt słabe lub zbyt mocne trzymanie broni.** Zbyt mocne, kurczowe trzymanie broni powoduje szybkie zmęczenie naprężonych mięśni, drganie rąk i broni. Zbyt słabe (przy rozluźnionych mięśniach) trzymanie broni, powoduje jej odchylenia w dowolnym kierunku.
- 11) **Niejednakowa odległość oka strzelca w stosunku do przyrządów celowniczych.** Ten błąd powoduje niejednakowe układanie się ŚPT w płaszczyźnie pionowej, im oko bliżej przyrządów celowniczych tym przestrzeliny ułożą się wyżej i na odwrót.
- 12) **Nieprawidłowe ułożenie kolby w dołku strzeleckim.** Kolba ułożona poniżej dołka strzeleckiego powoduje, że pociski odchylają się w dół, a ułożenie kolby powyżej dołka powoduje sytuację odwrotną. Kolba powinna być oparta na miękkiej części ramienia (nie na obojczyku). Broń krótka (pistolety) powinny być trzymane wysoko przez całą dłoń a nie tylko w połowie czy 2/3 rękojeści.

Pytania

- Z jakich elementów składają się przyrządy celownicze?
- Co to jest celowanie?
- Jakie znasz podstawowe sposoby celowania?
- Na czym polega prawidłowe zgranie przyrządów celowniczych?
- Jak nazywane są prawidłowo zgrane względem siebie przyrządy celownicze?
- Jakie czynniki wpływają na celność strzelania?
- Jakie są podstawowe błędy strzelającego podczas oddawania strzału?
- Na czym powinien koncentrować ostrość wzroku strzelający?
- Jak powinno prawidłowo przebiegać oddanie strzału?

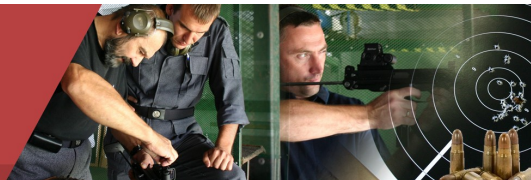
II. Zasady bezpiecznego posługiwania się bronią

1. Podstawowe zasady bezpiecznego posługiwania się bronią

- 1) Kategorycznie zabronione jest posługiwanie się bronią po spożyciu alkoholu, zażyciu środków psychotropowych lub w złej kondycji psychofizycznej.
- 2) Należy traktować każdą broń jak załadowaną dopóki osobiście nie upewnimy się, że jest rozładowana. W tym celu należy każdorazowo biorąc broń:
 - sprawdzić czy nie jest dołączony do niej magazynek,
 - przejrzeć komorę naboju.
- 3) Nosić broń zabezpieczoną oraz sprawdzać skuteczność jej zabezpieczenia.
Uwaga: zabronione jest sprawdzanie skuteczności zabezpieczenia, gdy broń jest załadowana.
- 4) Nie kierować broni bez potrzeby w stronę ludzi bez względu na stan jej załadowania.
- 5) Nie posługiwać się bronią nieznaną.
- 6) Kontrolować wzrokowo stan broni własnej i cudzej, a zwłaszcza stan jej zabezpieczenia (pozycji bezpiecznika).
- 7) Nie trzymać palca na języku spustowym, jeżeli nie podjęto się decyzji o oddaniu strzału.
- 8) Kontrolować sprawność techniczną broni poprzez przeglądy bieżące i okresowe.
- 9) Używać broń tylko do celu rozpoznanego.
- 10) Przewidywać możliwość pojawienia się ludzi na linii strzału oraz możliwość powstania rykoszetu.
- 11) Do szkolenia używać broni i amunicji szkolnej (tzn. pozbawionej cech bojowych).

W czasie szkolenia w rozkładaniu i składaniu broni należy przestrzegać następujących reguł:

- nie używać nadmiernej siły i uderzeń,
- zachować ustaloną kolejność rozkładania i składania,
- poszczególne części układać w kolejności odłączania,
- przy rozkładaniu kilku sztuk broni tego samego rodzaju - uważać aby nie zamienić części od różnych egzemplarzy broni.

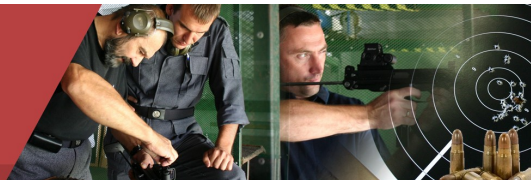

2. Środki ostrożności i zasady bezpieczeństwa podczas pełnienia służby z bronią

- 1) Ładowanie broni na służbę i rozładowanie po służbie przeprowadzamy zawsze:
 - w miejscu do tego wyznaczonym,
 - pod nadzorem i na komendy dowódcy zmiany lub jego zastępcy.
- 2) Przed załadowaniem broni na służbę i po jej rozładowaniu należy każdorazowo sprawdzić komorę nabożową.
- 3) Podczas sprawdzania komory nabożowej oraz ładowania i rozładowania broni, wylot lufy broni należy kierować zawsze w stronę tablicy „TU KIERUJ BRONĀ”.
- 4) Ładowanie na służbę, rozładowanie po służbie przeprowadzamy zawsze przy broni zabezpieczonej.
- 5) Zabronione jest podczas służby manipulowanie przy broni, odkładanie, oddawanie innym osobom, pozostawianie bez nadzoru.
- 6) Broń wolno odbezpieczyć bezpośrednio przed otwarciem ognia.
- 7) Broń podczas pełnienia służby możemy użyć wyłącznie w przypadkach i na zasadach określonych w Ustawie o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej z 24.05.2013 r.
- 8) Oddając strzał ostrzegawczy należy wylot lufy broni kierować w bezpieczne miejsce.

3. Zasady bezpiecznego zachowania się na strzelnicy

- 1) Za bezpieczeństwo i porządek na strzelnicy odpowiada prowadzący strzelanie
- 2) Osoby przebywające na strzelnicy obowiązane są ściśle przestrzegać poleceń prowadzącego strzelanie i bezwzględnie je wykonywać.
- 3) Bezpieczeństwo strzelających zapewnia:
 - dobra organizacja zajęć,
 - wysoka dyscyplina,
 - ściśle przestrzeganie warunków strzelania,
 - **do podstawowych obowiązków uczestnika szkolenia (strzelania) należy:**
 - sprawność psychomotoryczna,
 - odbyte szkolenia z zasad budowy i działania oraz posługiwania się danym rodzajem

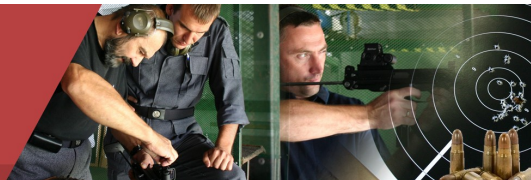

uzbrojenia,

- znajomość bezpiecznego posługiwania się uzbrojeniem,
- znajomość warunków strzelań,
- znajomość podstawowych komend wydawanych podczas strzelania i czynności wykonywanych na te komendy,
- bezwzględne stosowanie się do komend wydawanych przez prowadzącego strzelanie lub osoby funkcyjne,
- noszenie broni przydzielonej indywidualnie z odłączonym magazynkiem w futerale, za wyjątkiem pozostawania na linii otwarcia ognia lub miejscu przewidzianym do ćwiczeń bezstrzałowych,
- strzelanie tylko amunicją otrzymaną od rozdzielczego amunicji,
- strzelanie wyłącznie do celów określonych w warunkach strzelania,
- niezwłoczne zawiadomienie prowadzącego strzelanie o zacięciu broni lub niesprawności, w sytuacji kiedy samodzielne usunięcie zacięcia zagraża bezpieczeństwu strzelających, czy też uczestnik strzelania nie umie samodzielnie usunąć zacięcia lub też nastąpiło uszkodzenie broni,
- usunięcie zacięcia po zgłoszeniu z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pod nadzorem prowadzącego strzelanie,
- natychmiastowe przerwanie strzelania i zabezpieczenie broni po komendzie „PRZERWIJ OGIEŃ” lub zauważeniu czy usłyszeniu sygnału oznaczającego przerwanie strzelania.

Podczas strzelania uczestnikom zabrania się w szczególności:

- **wykonywania czynności z bronią bez komend prowadzącego strzelania,**
- **samowolnie zmieniać (upraszczać) warunki strzelania,**
- **kierować broń w stronę osób, zwierząt, obiektów i urządzeń nie będących celami,**
- **składania się do strzału i celowania w miejscach do tego nie przeznaczonych,**
- **ładowania amunicji bez polecenia prowadzącego lub w miejscu do tego nie przeznaczonym,**
- **odkładania załadowanej broni,**

- rozpoczęcia strzelania bez komendy prowadzącego strzelanie,
- strzelania po komendzie lub zauważeniu sygnału oznaczającego „PRZERWIJ OGIEN”.

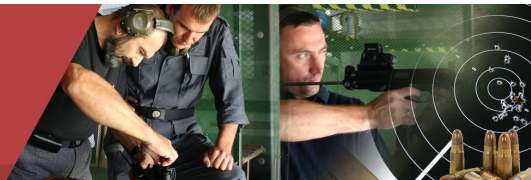
4. Niekontrolowane strzały

Do niekontrolowanych strzałów dochodzi w czasie wykonywania różnych czynności służbowych podczas, których funkcjonariusze wyposażeni są w broń palną np.: służba na posterunkach uzbrojonych, konwoje, strzelania programowe. Jednak zdecydowana większość oddanych niekontrolowanych strzałów miała miejsce w punktach załadowania – rozładowania broni podczas wykonywania czynności rozładowania broni lub jej załadowania. Główną przyczyną niekontrolowanych strzałów jest nie przestrzeganie podstawowych zasad bezpiecznego posługiwania się uzbrojeniem zarówno przez bezpośrednich użytkowników jak i osoby ich nadzorujące. Do najczęściej popełnianych błędów, które mogą doprowadzić do oddania niekontrolowanego strzału należy zaliczyć:

- niczym nieuzasadnione manipulowanie przy broni,
- pozostawianie funkcjonariuszy z bronią i amunicją bez nadzoru,
- brak skutecznego nadzoru ze strony dowódcy zmiany lub jego zastępcy nad załadowaniem lub rozładowaniem broni,
- dopuszczanie do jednoczesnego załadowania lub rozładowania broni przez kilku funkcjonariuszy,
- odkładanie rozładowania broni na później (pozostawianie nie rozładowanej broni),
- pośpiech, nieostrożność i lekkomyślność przy posługiwaniu się bronią,
- popadanie w rutynę, mechaniczne wykonywanie czynności przy broni.

W celu przeciwdziałania takim zdarzeniom należy:

- wzmóc szkolenie z zakresu użytkowania uzbrojenia,
- organizować strzelania programowe, treningi i sprawdziany strzeleckie,
- egzekwować przestrzegania zasad bezpiecznego posługiwania się bronią,
- wyciągania surowych konsekwencji służbowych wobec bezpośrednich sprawców niekontrolowanych strzałów jak i osób nadzorujących.

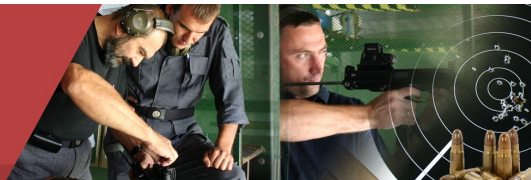
Pytania

- Jakie znasz podstawowe (główne) zasady bezpiecznego posługiwania się bronią?
- Jakie środki ostrożności należy zachowywać pełniąc obowiązki służbowe z bronią?
- Jakie są podstawowe obowiązki uczestnika strzelania?

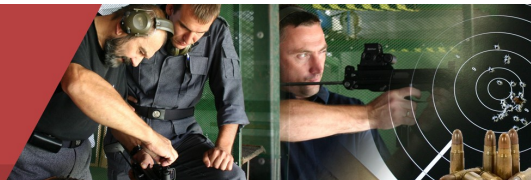
III. Komendy wydawane przez kierownika strzelania i przykładowy przebieg strzelania

1. Podstawowe komendy kierownika strzelania oraz sposób ich wykonania przez uczestników strzelania

Komendy i czynności kierownika strzelania	Czynności amunicyjnego oraz strzelających
„NA LINII WYJŚCIOWEJ ZBIÓRKA!”	Osoby wyznaczone do strzelania zajmują miejsce na linii wyjściowej, na przeciwko stanowisk strzeleckich. Pobierają i zakładają sprzęt: magazynek(ki), futerał, torba na magazynki.
„AMUNICYJNY – WYDAĆ ZMIANIE PO SZT. AMUNICJI!”	Rozdzielczy amunicji wydaje uczestnikom strzelania nakazaną ilość naboju. Fakt pobrania amunicji strzelający kwituje czytelnym podpisem w protokole strzelania. Po wydaniu amunicji wszystkim strzelającym rozdzielczy melduje kierownikowi strzelania o ilości wydanej amunicji.
„ŁADUJ MAGAZYNEK(KI)!”	Strzelający ładuje magazynek(ki), umieszcza go w futerale, torbie na magazynki lub trzyma w ręce.
„NA LINIĘ OTWARCIA OGNI MARSZ!”	Strzelający maszeruje na swoje stanowisko strzeleckie na linii otwarcia ognia.

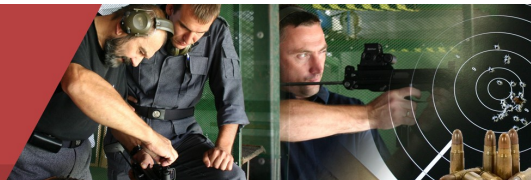

Komendy i czynności kierownika strzelania	Czynności amunicyjnego oraz strzelających
<p>„PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO STRZELANIA!”</p> <p>Kierownik potwierdza fakt przyjęcia gotowości od strzelających komendą: „PRZYJĄŁEM!”</p>	<p>Strzelający przygotowuje się do strzelania poprzez: założenie okularów ochronnych i ochronników słuchu, przygotowanie się z bronią, która jest na stanowisku strzeleckim, sprawdza postawę(wy) w jakiej będzie strzelał. Po przygotowaniu zgłasza swoją gotowość kierownikowi strzelania poprzez podniesienie do góry wolnej ręki lub okrzykiem „GOTÓW”.</p>
<p>„ŁADUJ BRONÍ!”</p>	<p>Strzelający dołącza magazynek do broni, broń trzyma w sposób podany w warunkach strzelania (w futerale, „na pas”, w ręku).</p>
<p>„W CEL OGNIĄ!”</p>	<p>Strzelający dobywa broń, odbezpiecza, przeladowuje i rozpoczyna strzelanie do celu. Jeżeli wystrzela wszystkie naboje to zabezpiecza broń i czeka na dalsze komendy.</p>
<p>„PRZERWIJ OGIEŃ!”</p>	<p>Strzelający, który ukończył strzelanie wcześniej upewnia się, że ma zabezpieczoną broń. Natomiast strzelający, który nie ukończył strzelania, na tę komendę przerywa strzelanie i zabezpiecza broń.</p>
<p>„ROZŁADUJ BRONÍ!”</p>	<p>Strzelający odłącza magazynek od broni i sprawdza czy nie ma w nim naboje. Jeżeli zostały naboje to należy je rozładować z magazynka(ków) i z komory nabojoyej.</p>
<p>„DO PRZEJRZENIA BRONÍ!”</p>	<p>Strzelający okazuje do przejrzania kierownikowi strzelania magazynek(ki) i komorę nabojoyą broni. Jeżeli po strzelaniu została amunicja, informuje o tym kierownika strzelania.</p>
<p>„PRZEJRZAŁEM!”</p>	<p>Kierownik strzelania potwierdza tą komendą sprawdzenie rozładowania magazynka(ków) i broni. Natomiast strzelający na tą komendę zwalnia części ruchome broni, zwalnia kurek,</p>

Komendy i czynności kierownika strzelania	Czynności amunicyjnego oraz strzelających
Jeżeli strzelający nie wystrzelał całej amunicji kierownik odbiera ją od niego i przekazuje rozdzielczemu amunicji, informując go od, którego uczestnika strzelania odebrał amunicję.	zabezpiecza broń i sprawdza skuteczność zabezpieczenia. Potem odkłada broń, okulary ochronne i ochronniki słuchu.
„W TYŁ ZWROT, NA LINIĘ WYJŚCIOWĄ MARSZ!”	Strzelający wraca na linię wyjściową. Zostawia pobrany stąd sprzęt.

- Komendy: „ROZŁADUJ BROŃ!”, „DO PRZEJRZENIA BROŃ”, zwłaszcza podczas strzelań ograniczonych czasowo, kierownik strzelania powinien wydawać strzelającym pojedynczo, bezpośrednio nadzorując wykonywane przez nich czynności.
- Czynności wykonywane na komendę „PREZJRZAŁEM!” mogą się różnić ze względu na rodzaj broni użytej do strzelania i jej rozwiązania konstrukcyjne.
- Kierownik strzelania może określić w konspekcie do przeprowadzenia strzelania, dodatkowe komendy oraz sposób ich wykonania.
- W strzelaniach dynamicznych i sytuacyjnych, podawane komendy, sposób ich wykonania oraz przebieg strzelania określa kierownik strzelania w konspekcie do zajęć, uwzględniając m.in.:
 - miejsce załadowania broni,
 - sposób jej trzymania po załadowaniu,
 - komendę (sygnał) do rozpoczęcia działania przez strzelającego np.: „NAPRZÓD”, „START”, dźwięk gwizdka,
 - komendę (sygnał) do zakończenia działania przez strzelającego.

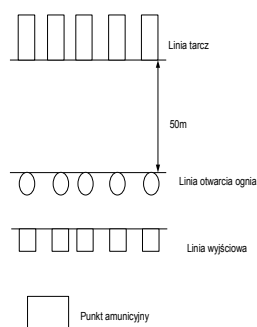

2. Przykładowy przebieg strzelań – komendy i czynności kierownika oraz uczestników strzelania

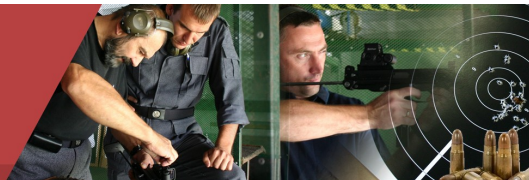
1) Strzelanie przygotowawcze z 7,62 mm kbk AKMS

Warunki strzelania:

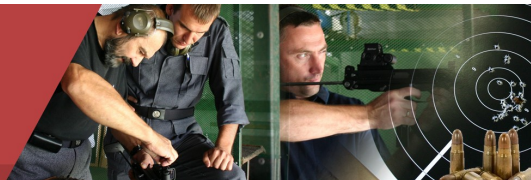
- **cel:** figura bojowa 40a dolna część
- **postawa:** stojąc
- **ilość nabo:** 5 szt.
- **odległość:** 50 m
- **czas:** nieograniczony
- **oceny:**
 - 1–2 trafienia dst.
 - 3 trafienia db.
 - 4–5 trafień bdb.

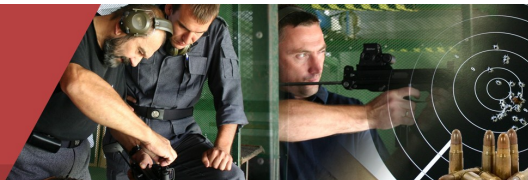
Czynności i komendy kierownika strzelania	Czynności amunicyjnego oraz strzelających
ZMIANA NA LINII WYJŚCIOWEJ ZBIÓRKA!	
Sprawdza czy wszystkie z wywołanych osób zgłosiły się do strzelania.	Osoby wyznaczone do strzelania zajmują miejsce na linii wyjściowej, na przeciwko stanowiska strzeleckiego. Pobierają i zakładają sprzęt: magazynek i torbę na magazynki.
AMUNICYJNY WYDAĆ ZMIANIE PO 5 SZT. NABOI!	
Nadzoruje wydawanie amunicji.	Rozdzielczy amunicji wydaje uczestnikom strzelania nakazaną ilość nabo. Fakt pobrania amunicji strzelający kwituje czytelnym podpisem w protokole strzelania. Po wydaniu amunicji wszystkim strzelającym rozdzielczy melduje kierownikowi strzelania o ilości wydanej amunicji. Strzelający sprawdzają ilość i jakość otrzymanych nabo. W przypadku nieprawidłowości zgłaszają

	natychmiast kierownikowi strzelania.
ŁADUJ MAGAZYNEK!	
Nadzoruje ładowanie magazynków.	Strzelający ładuje magazynek nabojami, umieszcza go w torbie na magazynki.
ZMIANA – NA LINIĘ OTWARCIA OGNIA MARSZ!	
PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO STRZELANIA!	
Udaje się ze zmianą na linię otwarcia ognia. Nadzoruje wykonywane czynności. Potwierdza gotowość do strzelania od poszczególnych strzelających: „1-szy, 3, 5, 4, 2 - PRZYJĄŁEM”.	Strzelający maszeruje na swoje stanowisko strzeleckie na linii otwarcia ognia. Przygotowuje się do strzelania poprzez: założenie okularów ochronnych i ochronników słuchu, przygotowanie się z karabinkiem, który jest na stanowisku strzeleckim, ustawia się i przyjmuje postawę stojąc. Może za zgodą kierownika oddać kilka strzałów „na sucho”. Po przygotowaniu zgłasza swoją gotowość kierownikowi strzelania okrzykiem „nr stanowiska GOTÓW” i podniesieniem ręki do góry.
ZMIANA – ŁADUJ BRONI!	
Nadzoruje wykonywane czynności.	Strzelający dołącza magazynek do broni, karabinek po dołączeniu magazynka trzyma w położeniu „na pas”.
ZMIANA – DO FIGURY BOJOWEJ 40a, W CEL, POJEDYNCZYM OGNIA!	
Jeżeli w czasie strzelania wystąpi zacięcie karabinka, podchodzi do strzelającego i nadzoruje usunięcie zacięcia.	Strzelający zdejmuje karabinek z położenia „na pas”, odbezpiecza go i przeladowuje. Następnie rozpoczyna strzelanie do celu. Jeżeli wystrzela wszystkie naboje to zabezpiecza broń i czeka na dalsze komendy. Jeżeli w czasie strzelania wystąpi zacięcie karabinka, strzelający usuwa zacięcie i prowadzi dalej strzelanie. Jeżeli strzelający nie potrafi sam usunąć powstałego zacięcia zgłasza to kierownikowi strzelania przez podniesienie w górę wolnej ręki. Broń trzyma lufą skierowaną do tarcz. Pod

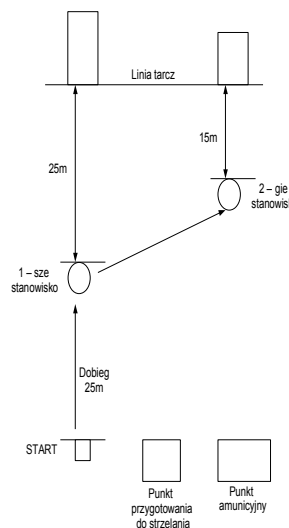
	nadzorem kierownika usuwa zacięcie i strzela dalej.
PRZERWIJ OGIEŃ!	
Wydaje komendę i nadzoruje jej wykonanie.	Strzelający, upewnia się, że ma zabezpieczony karabinek.
ROZŁADUJ BROŃ!	
Nadzoruje wykonywane czynności.	Strzelający odłącza magazynek od karabinka i upewnia się, że nie ma w nim naboju.
DO PRZEJRZENIA BROŃ!	
Przegląda komory naboju i magazynki.	Strzelający okazuje do przejrzania kierownikowi strzelania magazynki i komorę naboju broni, czyli odbezpiecza karabinek i odciąga suwadło do tyłu.
PRZEJRZAŁEM!	
Nadzoruje wykonywane czynności.	Kierownik strzelania potwierdza tą komendą sprawdzenie rozładowania magazynka i karabinka. Natomiast strzelający na tą komendę zwalnia suwadło w przednie położenie, zwalnia kurek, zabezpiecza karabinek i sprawdza skuteczność zabezpieczenia. Potem odkłada karabinek, okulary ochronne i ochronniki słuchu.
ZMIANA – W TYŁ ZWROT, NA LINIĘ WYJŚCIOWĄ MARSZ!	
Udaje się ze zmianą na linię wyjściową. Nadzoruje wykonywane czynności.	Strzelający wraca na linię wyjściową. Zostawia pobrany stąd sprzęt.
ZMIANA KTÓRA UKOŃCZYŁA STRZELANIE – DO TARCZ – MARSZ!	
Udaje się ze zmianą do tarcz i przyjmuje meldunki o wynikach.	Zmiana udaje się do tarcz. Strzelający sprawdza wynik i składa meldunek: „Panie kapitanie szer. Nowak trafił cel 5 pociskami”. Zakleja tarczę.

2. Strzelanie dynamiczne z 9 mm P99 WALTHER

Warunki strzelania:

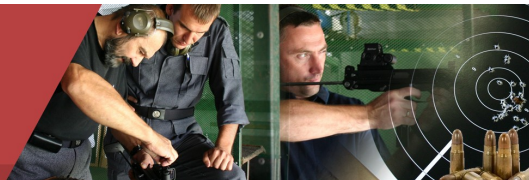
- **cel:** 1-sze stanowisko – tarcza TS-9,
2-gie stanowisko – tarcza 23p,
- **postawa:** 1-sze stanowisko – stojąc,
2-gie stanowisko – klęczą,
- **ilość naboji:** 12 szt. umieszczonych
w dwóch magazynkach po 6 szt.,
- **odległość:** 1-sze stanowisko – 25 m,
2-gie stanowisko – 15 m,
- **dobieg:** do 1-szego stanowiska 25 m,
odległość między stanowiskiem 1-szym a 2-gim 25 m,
- **czas:** 60 s,
- **oceny:**
 - 1–5 trafień dst.
 - 6–9 trafień db.
 - 10–12 trafień bdb.

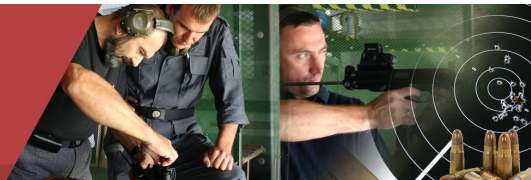
Strzelanie prowadzi się pojedynczo.

Przed strzelaniem, każdy ze strzelających wykonuje czynności strzelania „na sucho”, bez amunicji.

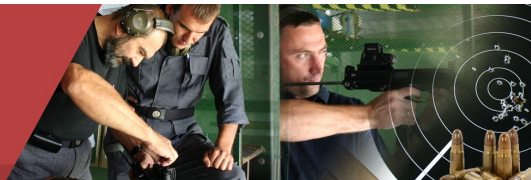
Czynności i komendy kierownika strzelania	Czynności amunicyjnego oraz strzelającego
STRZELAJĄCY DO PUNKTU PRZYGOTOWANIA DO STRZELANIA!	
Wywołuje strzelającego do strzelania.	Osoba wyznaczona do strzelania zajmuje miejsce we wskazanym miejscu. Pobiera i składa sprzęt: magazynki, futerał na pistolet,

	futurał na dodatkowy magazynek.
AMUNICYJNY WYDAĆ STRZELAJĄCEMU 12 SZT. NABOI!	
Nadzoruje wydawanie amunicji.	Rozdzielczy amunicji wydaje uczestnikowi strzelania nakazaną ilość naboí. Fakt pobrania amunicji strzelający kwituje czytelnym podpisem w protokole strzelania.
ŁADUJ MAGAZYNKI!	
Nadzoruje ładowanie magazynków.	Strzelający ładuje magazynki. Trzyma je w ręku.
NA LINIĘ STARTU MARSZ! PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO STRZELANIA!	
Udaje się ze strzelającym na linię startu. Nadzoruje wykonywane czynności. Potwierdza gotowość do strzelania.	Strzelający maszeruje na linię startu. Przygotowuje się do strzelania poprzez: założenie okularów ochronnych i ochronników słuchu. Po przygotowaniu zgłasza swoją gotowość kierownikowi strzelania okrzykiem „GO-TÓW”.
ŁADUJ BROŃ!	
Nadzoruje wykonywane czynności.	Strzelający dołącza jeden magazynek do pistoletu, który jest na stanowisku na linii startu. Pistolet chowa do kabury, drugi magazynek chowa do futerału na magazynek.
NAPRZÓD!	
Kierownik po wydaniu komendy znajduje się cały czas w niewielkiej odległości przy strzelającym. Nadzoruje wykonywane przez niego czynności. Jeżeli w czasie strzelania wystąpi zacięcie pistoletu nadzoruje usunięcie zacięcia. Jeżeli strzelający nie potrafi sam usunąć zacięcia przerywa strzelanie.	Strzelający rozpoczyna bieg do pierwszego stanowiska strzeleckiego. Po wbiegnięciu na stanowisko, przyjmuje postawę strzelecką stojąc, wyjmując pistolet z futerału. Przeladuje broń i rozpoczyna ostrzeliwanie pierwszego celu. Po skończeniu amunicji zamek zostaje zatrzymany w tylnym położeniu. Strzelający upewnia się, że nie została amu-

	<p>nicja. Wymienia magazynek i zwalnia zamek do przodu naciskając dźwignię zwalniania zamka. Po tych czynnościach rozpoczyna bieg na drugie stanowisko. Podczas biegu pistolet trzyma w ręku przy sobie, palec zdjęty z języka spustowego. Na drugim stanowisku przyjmuje postawę strzelecką klęcząc i strzela do drugiego celu, do momentu skończenia amunicji lub usłyszenia sygnału do przerwania ognia.</p> <p>Jeżeli w czasie strzelania wystąpi zacięcie pistoletu, strzelający powinien usunąć zacięcie samodzielnie i prowadzić dalej strzelanie. Jeżeli strzelający nie potrafi sam usunąć powstałego zacięcia strzelanie zostaje przerwane.</p>
PRZERWIJ Ogień!	
Wydaje komendę i nadzoruje jej wykonanie.	Jeżeli strzelający wystrzelał w czasie przewidzianym na strzelanie wszystkie naboje, czeka na następne komendy. Natomiast jeżeli nie wystrzelał całej amunicji, na tę komendę przerywa strzelanie i zwalnia iglicę przyciskiem zwalniania iglicy.
ROZŁADUJ BRON!	
Nadzoruje wykonywane czynności.	Strzelający odłącza magazynek od pistoletu i upewnia się, że nie ma w nim naboji. Jeżeli zostały naboje, to usuwa nabój z komory nabojeowej i z magazynka.
DO PRZEJRZENIA BRON!	
Przegląda komorę nabojeową i magazynki.	Strzelający okazuje do przejrzania kierownikowi strzelania magazynki i komorę nabojeową.

	wą pistoletu.
PRZEJRZAŁEM!	
Nadzoruje wykonywane czynności.	Kierownik strzelania potwierdza tą komendą sprawdzenie rozładowania magazynka i pistoletu. Natomiast strzelający na tą komendę zwalnia zamek w przednie położenie, zwalnia iglicę, i chowa pistolet i magazynek do futerału. Jeżeli zostały naboje, strzelający informuje o ilości niewystrzelanych naboji i przekazuje je kierownikowi strzelania.
W TYŁ ZWROT, NA LINIĘ STARTU MARSZ!	
Udaje się ze zmianą na linię wyjściową. Nadzoruje wykonywane czynności.	Strzelający wraca na linię wyjściową. Zabiera pierwszy magazynek (kontrolując jego rozładowanie). Zostawia pobrany sprzęt.
DO TARCZ – MARSZ!	
Udaje się do tarcz i przyjmuje meldunek o wyniku.	Udaje się do tarcz. Strzelający sprawdza wynik i składa meldunek: „Panie kapitanie szer. Nowak trafił cel nr 1 pięcioma pociskami a w cel nr 2 czterema pociskami”. Zakleja tarcze.

Pytania

- Czy znasz podstawowe komendy które mogą paść podczas strzelania?
- Czy znasz czynności jakie wykonuje się na poszczególne komendy padające podczas strzelania?
- Jaką komendę może podać podczas strzelania osoba inna niż kierownik strzelania?